

Fan platformasi

Fanning to'liq nomi: AVTOMOBIL QOPLAMALARINI OLISH TEXNOLOGIYASI

Fan kodi: **AQOT3504**

Fanga ajratilgan kreditlar (ECTS): 4

davomiyligi: 5 semestr

Kafedra: T.R. Abdurashidov nomidagi "Yuqori molekulali birikmalar va plastmassalar texnologiyasi"

Fan qaysi yo'nalish talabalari uchun: Kimyoviy texnologiya (Lok-bo'yoq ishlab chiqarish)

Fan ma'ruza o'qituvchisi: Tillayev Abdulkafiz Toshevish

Fanga ajratilgan umumiy soatlari: 120

E-mail: tillaeabdulkafiz@gmail.com

Fan seminar mashg'ulotlario qituvchisi(lari): Toxirov M., Xudayberdiyev A.I.

Prerekvizitlar: Ixtisoslikka kirish va

Tanlov

Tanlov turi: tanlov fan mutaxassislik ta'lif kadrlarni tayyorlash

Fanning qisqacha bayoni: "Avtomobil qoplamlarini olish texnologiyasi" fani mutaxassislik fanlar blokiga kiritilgan kurs hisoblanib, 3-kursda o'qitilishi maqsadga muvofiq. Mazkur fan mutaxassislar fanlar turkumiga kiradi. Fanni puxta o'zlashtirish nazariy materiallarni bilsish bilan birga, talabalarning ishlab chiqarish amaliyoti davrida va universitetni bitirgandan keying ishlarda ko'nikma sifatida xizmat qiladi.

Fanning maqsadi: talabalarga yuqori molekulali birikmalar asosida qoplama xosil qiluvchi moddalarni sintez qilib olish va ishlab chiqarish, ular asosida avtomobil qoplamlari tayyorlashning zamonaviy texnologik usullari bilan tanishish va, asosan, amalda avtomobilarni bo'yash texnologiyasini o'zlashtirib olishdir.

Fan yakunida talabalar quyidagi malaka va ko'nikmalarga ega bo'lishadi:

➤ sintetik va tabiiy yuqori molekulali birikmalar olish, ulardan qoplama xosil qiluvchi materiallar ishlab chiqarish, ishlab chiqarilayotgan lok-buyoq materiallari va ular asosidagi qoplama turlarini tadqiq qilish va nazorat qilish, lok-bo'yoq materiallari va qoplamlarining yangi turlarini yaratish, mavjudlarini xususiyatlarini yaxshilab texnologik jarayonlarini takomillashtirish buyicha ilmiytadqiqot ishlarini o'tkazish, olingan natijalarni tahlil qilish va sanoatda qo'llash kunikma va **malakalariga ega bo'lishi kerak;**

➤ xozirgi kunda dunyoda ishlab chikarilayotgan sintetik va tabiiy yuqori molekulali birikmalarni turlari, ularni xossalari, sintetik va tabiiy yuqori molekulali birikmalar asosida olinadigan lok-buyoq materiallari va qoplamlari turlari **bilishi kerak va ulardan foydalana olishi;**

➤ qoplama xosil qiluvchi moddalar olish texnologiyalarini, ular asosida lok-buyoq materiallari ishlab chiqarishning zamonaviy texnologiyalarini, mavjud texnologik jarayonlar mazmuni va moxiyati, qoplama xosil qiluvchi moddalar va ular asosida lok-buyoq materiallari ishlab chiqarish texnologiyalarini rivojlanishi, yunalishlari xakidagi **ko'nikmalarga ega bo'lishi kerak.**

Ma'ruzamashg'ulotlari

Ma'ruza mashg'ulotlari katta sig'imli, multimedia qurilmalari bilan jihozlangan o'quv auditoriyalarida olib boriladi.

Amaliymashg'ulotlar

Amaliy mashg'ulot talabalarda lok-buyoq materiallari va qoplamlarining zamonaviy texnologiya asoslarini solishtirish, farqi, normative xujjatlar asosida aniqlash usullarini o'rghanish, xisoblash kabilarni o'rGANADILAR. Mashg'ulotlar faol va inter faol usullar yordamida o'tiladi.

Mustaqil ta'lim

Mustaqil o'zlashtiriladigan mavzular bo'yicha talabalar tomonidan taqdimotlar, guruh bilan ishlanmalar, referatlar tayyorlanadi.

No	Fanmavzulari	Ma'ruza soatlari hajmi	Amaliy mashg'ulot soatlari hajmi	Mustaqilta'lism soatlari

1	Lok-bo'yoq qoplamlari va ular olinishida ishlataladigan materiallar xaqida umumiy ma'lumotlar	2		6
2	Lok-bo'yoq qoplamlari sistemalari		2	
3	Lok-bo'yoq materiallarining qattiq yuza bilan o'zaro ta'siri	2		6
4	Pigmentlar xajmiy konsentratsiyasi		2	
5	Qoplama hosil bo'lishining fizik-kimyoviy asoslari	2		6
6	Retseptura ishlab chiqish		2	
7	Qoplamalarning xossalari va xilma-xilligi	2		6
8	Pigment zarrachalari o'lchami va shaklining lok-bo'yoq qoplamlari xossalariiga ta'siri		2	
9	Lok-bo'yoq materiallari va ular asosidagi qoplamlar	2		6
10	Modifitsirlangan alkid oligomerlari asosida emal olish texnologik jarayonining material balansini hisoblash		2	
11	Ekspluatatsiya jarayonida qoplamalarning emirilishi	2		6
12	Modifitsirlangan alkid oligomerlari asosida emal olish jarayoni jixozlarini tanlash va ularni sonini hisoblash		2	
14	Lok-bo'yoq materiallarini yuzaga surtish usullari	2		6
15	Avtomobil bo'yoqlari tarkibi		2	
16	Qoplamalarning qotish usullari	2		6
17	Avtomobil bo'yoqlari xossalari		2	
18	Metallarni bo'yash texnologiyasi	2		6
19	Avtomobil bo'yoqlar ishlab chikarish		2	
20	Nometall materiallarni bo'yash texnologiyasi	2		6
21	Avtomobil bo'yoqlar ishlab chikarish		2	
22	Lok-bo'yoq qoplamarining nuqsonlari	2		6
23	Avtomobil bo'yoqlar ishlab chikarish texnologik sxemasi		2	
24	Qoplamar ishlab chiqarishni tashkil qilish	2		6
25	Avtomobil bo'yoqlar ishlab chikarish texnologik sxemasi		2	
Jami		24	24	72

Adabiyotlar

- Орлова И.Л., Фомичева Р.В. Технология лаков и красок. Учебник. М., Химия, 1990, 295с.
- Яковлев А.Д. Химия и технология лакокрасочных покрытий, Учебник, СПб, Химиздат, 2010, 448 с.
- Айходжайев В.В. Yuqori molekulalari birikmalar kimyosi va fizikasi fanidan majmua

Qo'shimcha adabiyotlar

- Киреев. В.В. Высокомолекулярные соединения ч.1.2. Из. Юрайт. 2013 602 с.
- Яковлев А.Д. Химия и технология лакокрасочных покрытий, Учебник, СПб, Химиздат, 2010, 448 с.

6. Ким В.С. Оборудование заводов пластмасс. В 2-х частях. Часть 2. Москва. 2019. 160 с.
7. Семчиков Ю.Д. Высокомолекулярные соединения. Учебное пособие. М.: Академия, 2003, 312с..
8. П.Григорьев, О.Я. Федотова «Лабораторный практикум по технологии пластических масс» М., «Высшая школа», 1986 год

Internet saytlari

1. www.ziyonet.uz
2. <https://msd.com>
3. <http://www.sciencedirect.com>

Kontakt soatlari*: mustaqil ta'lim topshiriqlarini bajarish, ularni taqdim etish, zarur ma'lumotlar va turli materiallar bo'yicha savollarga quyidagi grafik asosida o'qituvchiga murojat qilishingiz mumkin:

Nº	Kun	Vaqt	Xona
1.	Sheshanba	15.00–16.00	224
2.	Shanba	10.00–12.00	222